

บทคัดย่อ

การวิจัย “การบริหารจัดการกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงแบบมีส่วนร่วมบ้านท่ากลาง-ท่าใต้ ตำบลบ้านกิว อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง” มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และบทเรียนการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการบริหารจัดการกลุ่มฯ ผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านท่ากลาง-ท่าใต้ มีแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม มีการออกแบบกระบวนการและวิธีการที่ให้ความสำคัญกับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มย่อย การลงมือปฏิบัติ การรับฟังความคิดเห็น การศึกษาดูงาน แล้วนำองค์ความรู้นั้นมากำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการกำหนดกลไกการติดตามร่วมกัน ภายใต้การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มฯ ในกิจกรรม อันได้แก่ ด้านบัญชี ด้านค่าหุ้นและเงินฝาก และด้านสินเชื่อ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและสมดุล

ในส่วนของคุณข้อมูล **ด้านเนื้อหา** จากการจัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งออกเป็นรายการกิจกรรม ดังนี้ ๑. เวทีติดตามผลการดำเนินงานการบริหารจัดการ ด้านบัญชี ด้านค่าหุ้นและเงินฝาก และด้านสินเชื่อ ๒. เวทีปรับปรุงแนวปฏิบัติด้านบัญชี ด้านค่าหุ้นและเงินฝาก และด้านสินเชื่อ เพื่อทดลองดำเนินการและทบทวนแนวทางการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติทั้ง ๓ ด้าน ๓. เวทีรับฟังข้อคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการด้านบัญชี ด้านค่าหุ้นและเงินฝาก และด้านสินเชื่อ ๔. เวทีปรับปรุงกลไกติดตามผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการด้านบัญชี ด้านค่าหุ้นและเงินฝาก และด้านสินเชื่อ และ ๕. วางแผนการดำเนินงานในกิจกรรมคืนข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงฯ แก่ชุมชนและนำเสนอผลการดำเนินงานที่ได้รับจากการวิจัยต่อสาธารณะได้ ซึ่งข้อสรุปที่ได้ในแต่ละด้าน เพื่อใช้กำหนดเป็นแนวทางของการบริหารจัดการกลุ่มฯ ในแต่ละด้าน ได้แก่ **ด้านบัญชี** การออกแบบแนวทางการจัดทำบัญชีของด้านค่าหุ้นและเงินฝาก และด้านสินเชื่อไปทดลองปฏิบัติ อีกทั้งยังกำหนดแนวทางบันทึกบัญชีรายวันโดยกำหนดกรอบแนวทางให้ใช้สมุดบัญชีเงินฝากและใช้กรอบแนวคิดหลักการบัญชี ทฤษฎีสินเท่ากับหนี้สินบวกทุน พบว่าสามารถให้การทำงานดีขึ้นและสามารถบันทึกบัญชีได้ตามกำหนด **ด้านค่าหุ้นและเงินฝาก** กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านท่ากลาง-ท่าใต้ ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการด้านค่าหุ้นและเงินฝาก เพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินงานด้านค่าหุ้นและเงินฝาก อีกทั้งยังได้ร่วมกันจัดทำ (ร่าง) ระเบียบกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านท่ากลาง-ท่าใต้ ว่าด้วยเรื่องหุ้นและเงินฝาก เพื่อวางแผนการระดมหุ้นสมาชิก และการวางแผนการระดมเงินฝากให้กับกลุ่มเป้าหมายอื่นด้วย **ด้านสินเชื่อ** โดยกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านท่ากลาง-ท่าใต้ ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการด้านสินเชื่อ เพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินงานด้านสินเชื่อ (ร่าง) ระเบียบว่าด้วย เรื่องการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ. ๒๕๕๔ ตลอดจนกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านบริการสินเชื่อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาอนุมัติสินเชื่อให้กับสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางการดำเนินงาน การติดตาม ประเมินผล และการกระตุ้นให้มีการชำระคืนเงินกู้

ในส่วนของกระบวนการ ทีมวิจัยได้มีการออกแบบกิจกรรมโดยเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมถึงการบูรณาการความรู้และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้-มุมมองจากทีมวิทยากร นักวิชาการ ได้แก่ นักวิชาการจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส. มะนัง) และนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยเนชั่น ใช้พื้นที่ของการจัดเวทีเพื่อเปิดพื้นที่ให้เกิดการตอบข้อซักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานและระเบียบวิธีการปฏิบัติด้านบัญชี ด้านค่าหุ้นและเงินฝาก และด้านสินเชื่อ รวมถึงการนำเทคนิคและเครื่องมือวิจัยเพื่อท้องถิ่น มาปรับใช้กับการดำเนินงานวิจัย เช่น การใช้การ์ดบัตรคำเพื่อให้เกิดการระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

จากการดำเนินงานทั้งสองระยะที่ผ่านมา พบว่า การดำเนินงานวิจัยได้ตอบ
วัตถุประสงค์ที่วางไว้ ตลอดจนยังเกิดรูปแบบแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงฯ
แผนการดำเนินงานและระเบียบ วิธีการปฏิบัติด้านบัญชี ด้านค่าหุ้นและเงินฝาก และด้านสินเชื่อ
ที่เชื่อมโยงบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการนำไปสู่แนวทางของ
ความสำเร็จ ทางที่มิวิจัยได้วิเคราะห์ถึงองค์ประกอบของ **คนที่เป็นคณะทำงาน** ที่มีความ
หลากหลายในแง่ของความรู้และประสบการณ์การทำงาน ไม่ว่าจะเป็นทีมนักวิชาการจาก
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.แม่ทะ) นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยเนชั่น
กลุ่มคณะกรรมการกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง บ้านท่ากลาง-ท่าใต้ อำเภอมะทะ จังหวัดลำปาง
การบูรณาการองค์ความรู้และประสบการณ์การทำงาน ของกลุ่มทีมวิจัยที่มีความ
หลากหลาย (ความรู้เชิงวิชาการและความรู้จากประสบการณ์) ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้
และการเติมเต็มองค์ความรู้แบบการรับฟังและปรับเปลี่ยนแนวทางกลุ่ม อย่างสุนทรีย์สนทนา
ตลอดจนมีการเติมความรู้ให้กับทีมวิจัยด้วยการไปศึกษาดูงานในพื้นที่ต้นแบบที่ประสบ
ความสำเร็จ เพื่อให้ทีมวิจัยสามารถนำความรู้และแนวทางทั้งประสบผลสำเร็จและแนวทางที่
ล้มเหลว ไปเป็นบทเรียนการดำเนินงานให้กับกลุ่ม หรือการนำผู้รู้ที่มีความรู้เฉพาะมาช่วยเติมเต็ม
ความรู้ เช่น การขอวิทยากรเพื่อฝึกอบรมวิธีการคิดดอกเบี้ยเงินฝากจาก ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส. สาขาแม่ทะ) รวมถึงมีการนำ**เครือข่าย**ที่เกี่ยวข้องมาร่วมเวที
การดำเนินงานวิจัยเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและวิธีคิดในการดำเนินงาน เช่น เจ้าหน้าที่ของ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.แม่ทะ) นักพัฒนาชุมชน และเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกิว (อบต.บ้านกิว)